

GILLAREN

medlemsblad för
Stockholms Spelmansgille
hösten 2008 (nummer 3)

Ingvar Appelgren håller låtarna igång foto: Esbjörn Hogmark

GILLAREN

medlemsblad för
Stockholms Spelmansgille

hösten 2008 (utgåva 3)

ansvarig utgivare: Olle Moberg

redaktör: Ulf Elf

redaktionens adress:

Gillaren
c/o Elf
Eliegatan 4
17273 Sundbyberg

e-post: ulfelf@live.se

tel: 08-299967

hemsida:

<http://hem.passagen.se/ssg>

postgiro: 56312-2

Gillaren utkommer vanligtvis:

jan, maj/jun, aug/sep

nästa utgåva: jan 2009

sista manusdag: fredag 19 dec 2008

tryckare: Lennart Olofsson

Sol, regn, värme, blåst, fästingar, gammaldans, spelmansstämmor, buskspel, extra allt. När nu sensommaren så sakteliga övergår till höst är en genomgång av sommarens folkmusikaliska evenemang på sin plats. Förmedlade av Gillets medlemmar genom intryck och hågkomster från landets alla hörn och kanter.

Att hösten nalkas innebär inte några större förändringar för spelmän och dansare. Man flyttar inomhus och fortsätter som vanligt. Gillet drar igång inomhussåsongen i början på september (se ´meddelanden från nämnden´ på annan plats), och sedan rullar det på till nästa sommar.

En mängd rapporter från spelmansstämmor som Gillets medlemmar hedrat med sin närvaro har kommit Gillarens redaktion tillhanda. Bravo! Mera! Redaktören blir aldrig nöjd. Ditt bidrag till Gillaren måste inte handla om spelmansstämmor; berätta om spelmän, låtar, folklig dans mm.

Funderingar, förslag, negativ/positiv kritik av Gillarens utformning. Allt är välkommet till redaktionen.

Elektroniskt eller, om du vill slippa FRAs signalspaning, använd papper och penna och kuvert och frimärke. Och innehas det kamera: bilder, bilder, bilder. Och mera bilder.

Adress till redaktionen finner du i rutan t.v. Tyvärr har red inte någon egen kamera. Men julen står snart för dörren och om tomten läser det här så...

Och apropå julen. Enligt Gillarens utgivningsplan är denna utgåva det närmaste julen Gillaren kan komma.

Så, gott folk! God Jul.

PS

I nästa nummer kommer Allan Westin med en mycket fyllig rapport från sommarens spelmansstämmor, som han upplevde dem. Missa inte detta.

Ulf Elf

MEDDELANDEN FRÅN NÄMNDEN

Kristinehovs Malmgård är bokad följande onsdagar kl 18-21:

3/9, 17/9, 1/10, 15/10, 5/11, 19/11

För Gillestugor är följande bokad, kl 11.30-16.30

28/9 Jakobsbergs Gård, Bredäng

26/10 Kristinehovs Malmgård

23/11 Jakobsbergs Gård

Låtar för "Onsdagsgruppen"

28 september

D04	Lyckomarschen (T. Härdelin)
J43, CD2:31	Slängpolska från Kumla
J35, CD2:17	Reijländer från Eidskogen och Eda
J9, CD1:11	Åttamänningsdansen från Dalsland
A	Hårgalåten
208	Gånglåt från Älvros

26 oktober

J4, CD1:2	Spel-Görans vals
J10, CD1:13	Polska, mycket gammal
J44, CD2:34	Ydrepolketten
LII:10	Polska efter Gustaf Andersson, "Lille Gustaf"
22	Vals efter Mårten Andersson
LII:30	Schottis från Gumboda

23 november

J5, CD1:4	Marsch från Bullaren
J12, CD1:16	Kusbo-Anders polska
J41, CD2:28	Schottis från Anundsjö
A	Brudmarsch från Edsbyn
175	Vals från Lackalänga
A	Lerbomarschen

ALLSPELSLÅTAR

28 september

17	Brudmarsch från Gotland	G
44	Spel-Gulles polska	Dm
106	Orevalsen	G
	Finska polkan (2 repriser)	G
60	Ärtmarschen	D
J:34	Vendelpolskan	G

26 oktober

207	Brudmarsch av Rönnqvist	G
	Polska efter Båtsman Däck	G
	Svensk Annas vals	D
	Tillbergs polkett	C
	Skålbergslåten, polska	G
	Kärleksvalsen e. Sahlström	G

23 november

154	Säbb-Johns gånglåt	G
	Tierspolskan	G
	Stens vals	D
J:33	Styfbergs schottis	G
	Wigers polska	G
	Skepparschottis	D

D04   **Bingsjö 2004 (Dalarnas SpF)**
J: **Jubileumslåtar 2007 (SSR)**
LII: **Andra Låtboken (M. Mattsson)**
208   **SSG:s låtsamling**
A   **Annan källa**

BESTÄLLNING AV NOTER
Olle Moberg
Telefon: 7611968
E-post: olle.moberg@hem.utfors.se

ÖVRIGA MEDDELANDEN

UPPROP

Fiolbyggarklubbens verksamhet upphörde 2004. Beslut togs 2005 om att klubbens tillgångar skall vara kvar i klubben. Sedan dess har inga möten, inga byggkvällar, inga fiolbedömningar förekommit. Finns intresse inom Gillet för en gemensam framställan till klubben om ekonomiskt bidrag ifall verksamheten skulle återupptas inom klubben?
Kontakta i så fall: Ingvar Appelgren tel 08-996511 eller Fredrik Bruno tel 08-7606684.

TILL SALU

Knappdragspel, Vescovi, ett bra spel i mycket gott skick. Pris: 3000 kr.
Tel: 605 78 16 eller 761 19 68.

SPELMANSSTÄMMA

Lördag 30 augusti kl 13.00 Tyresta By
Allan Westin går igenom allspelslåtarna kl 11.30-12.30.

Spelmansstämmor sommaren 2008

Spelmansstämman i Handens Gamla Folkets Hus den 17/8-08

För 8e året i följd var det spelmansstämma i Handens Gamla Folkets Hus.

Med Allan Westin som allspelsledare och programledare där han presenterade allspelet och gruppspelet, med andra ord han höll i hela spelprogrammet för dagen, till publikens och spelmännens stora gillande. Spelmännen bjöds på kaffe och smörgås som tack för att man deltog.

Stämman hölls inomhus i Folkets Hus där man tyckte att det var bra akustik, så i framtiden blir det nog att vara inomhus med öppet ut till det gröna.

Som traditionen bjuder ordnades det med lotteri och kaffeservering till humana priser. Vi som var där från Gillet var Allan Westin, Ann Wiippola, Bruno Fredrik, Ulla Leksell, Massa Noguchi och jag själv. Hoppas att jag

inte har glömt någon!

Vi var ca 15 spelmän där med Bo Gabrielsson på munspel, dragspelare från Huddinge dragspelsklubb och Maria spelmän med flera, och en publik på ca 50-70 personer under dagen.

Avslutningsvis tyckte nog alla som var där att det var en mycket bra och trevlig stämma där man dansade under gruppspelet till spelmännens och gästernas och även värdens stora förnöjelse, med andra ord en mycket lyckad stämma.

Man vill att det blir en stämma även nästa år igen, så väl mött då!

Vid pennan Lennart Olofsson

Spelmansstämman i Södertälje och Värmdö

Bland de otaliga spelmansstämmor som jag bevistat genom åren är stämman i Södertälje och Värmdö några av de trevligaste. Stämman på Torekällberget i Södertälje arrangerades under många år på annandag pingst. Då annandag pingst lades ner för några år sedan till förmån för nationaldagen som blev helgdag, lades även spelmansstämman ner. Men på nationaldagen den 6 juni i år återuppstod stämman. På gamla annandag pingst som alltså är nuvarande nationaldagen. Torekällberget i Södertälje är ett friluftsmuseum med kossor, hästar, grisar mm och en utomhusscen med tillhörande bra dansbana och gott om plats för buskspel i omgivningarna.

Värmdöstämman som i år har 25-års-jubileum arrangeras i augusti varje år i Värmdö bygdegård. Scen med bra

dansgolv och goda utrymmen för buskspel finns både utomhus och inomhus. Stämman har en viss slagsida mot tonstarka instrument som dragspel, medan Södertäljestämman är en mera traditionell spelmansstämma med fioler, nyckelharpor, klarinetter (och dragspel). Sammantaget bjuder såväl Södertäljestämman som Värmdöstämman på mycket folkmusik (och dans för den hugade).

Av Gillets spelmän vimlade och buskspelade på Värmdöstämman Allan Westin och Birgitta Carlson. Och red. som enbart vimlade. Allan spelade även från scenen med ett spelmanslag. Sammanfattningsvis två trevliga spelmansstämmor med mycket musik från scen och buske.

Red.

Bäckedal (Sveg)

Även i år har jag varit på det mycket trevliga och givande "Musikveckan på Bäckedal". Årets omgång bjöd på en mycket varierad repertoar i alla musikstilar och i alla upptänkliga kombinationer av stråkar och blockflöjter.

För den folkmusikaliskt intresserade så spelade vi två sextondelspolkor med alla 40 deltagare i 4-stämmigt arr. Mycket stiligt och med fullt ös så det riktigt svängde om det. Det var en Rackarpolska efter Lorenz Brolin, Skåne och en Trinpolska som väl är mera bekant under namnet Allmänna polskan från Östergötland. Jag kunde lugnt konstatera att lärarna (spelledarna) var lika noga som Olle med polskestråket, dvs att man binder de första två sextondelarna.

På kvällarna satt vi ibland och bytte låtar med varandra, vi som var lite folkmusikintresserade. Spännande och se om någon av dem sitter kvar i fingrarna efter sommaren.

Två av deltagarna var danskunniga och körde en uppvisning en kväll och sedan hade vi spontan dansmusik och det var tryggt att ha spelat med Gillet några söndagar på hemmaplan.

Eggebystämman

Eggebystämman bjöd som vanligt på vackert väder i försommargrönskan på Eggeby gård.

Inledningsvis en stilig rundblåsning på näverlur innan allspelet och övriga programpunkter.

I Olles frånvaro så hade Allan fått uppdraget att leda allspelet och det gjorde han bra och han fick även nöjet att munhuggas med Eggebys programledare.

Efter en kopp välbehövligt kaffe så blev det ett avslappnat buskspel ute under träden vid kaffestugan.

Min privata lilla spelmansstämma i Skåne

I år fyller Inga, min svägerska 60 år och det skulle firas i sommarstugan vid Brösarp på Österlen i det lilla samhället Bertilstorp. Så till den ständiga frågan: vad ger man en 60-åring som redan har allting i present?

Jo efter en del funderande kom jag fram till att Inga tycker om spelmansmusik. Och Olle har ju i flera år varit på spelmansstämma i Skåne, han kan kanske ordna med lite kontakter tänkte jag.

Och se det lyckades - tack vare Olles fina kontakter så blev det en mycket lyckad liten spelmansstämma i trädgården bakom det fina korsvirkeshuset. Solen flödade och allt var perfekt.

Anders Lindstrand

Två spelmansstämmor i Skåne

Ella och jag brukar tillbringa ca en vecka i södra Skåne varje sommar och i år var det den fjortonde sommaren i rad. De första somrarna åkte vi i augusti när skolorna börjat, eftersom vi då fick tillgång till en sommarstuga i Nybrostrand utanför Ystad. Ellas syster och svåger, som ägde stugan, köpte efter en tid ett större hus i samma område och bosatte sig där. Det innebar för vår del att vi kunde komma på besök tidigare på sommaren och kunde delta i Ystads Spelmansstämma, som utspelas (!) i småbåtshamnen första fredagen och lördagen i juli.

I år kunde vi pricka in två spelmansstämmor. Sveriges sydligaste spelmansstämma, Smygestämman i Smygehamn sista fredagen och lördagen i juni, har lockat tidigare och nu blev det ett besök på lördagen på "Skandinaviens sydligaste utpost", som det står i programbladet. Man kan nästan kalla den blåsmusikstämma, för oj, vad det blåste. Men det spelades fiol, nyckelharpa och dragspel, både inne i "Köpmansmagasinet" och ute. Stämman inleddes med att spelmännen marscherade en sträcka på ett par hundra meter, vädret till trots kantad av mängder av åskådare, till utomhusscenen/dansbanan, där det blev invigningstal och allspel med idel skånska låtar. Underhållningen som följde lämnade jag åt sitt öde, då jag var mer road av att spela själv. Det blev spel med helt okända spelmän, men också med några som jag sett tidigare men inte visste var de hör hemma. Och se, jag stötte ihop med Sven Augustsson, bohuslänsk riksspelman, och fick spela bl. a. en fin brudmarsch efter hans far. Där var f. ö. en hel busslast med spelmän från västkusten. Ella och två av hennes systrar hade blåfrusna lämnat festplatsen, och när det vid femtiden började regna, åkte också jag till Tomelilla, där en av Ellas systrar bjöd på varm mat och en varm säng.

Åttonde upplagan av Ystads Spelmansstämma helgen därpå kunde jag bara delta i på fredagskvällen, då vi skulle åka hem på lördagen. Stämman hålls i småbåtshamnen och började kl. 18 med inmarsch av ett tjugotal fiolspelmän till dansbanan, invigning av kommunfullmäktiges ordförande och allspel. Solen sken och det var riktigt skönt. Det uppstod ett glapp före första uppträdandet enligt programmet och det utnyttjade vi till att "buskspele" bredvid dansbanan. Det blev ett uppträdande så gott som något annat, åtminstone stilmässigt, och publiken applåderade. Så kom då Danssällskapet Menuetten igång med sin uppvisning följt av riviga tongångar av Tommarps River Jazzband. Men då hade redan ett halvdussin dragspelare och lika många fiolspelare samlats för buskspel på klubbhusets veranda ett hundratal meter från dansbanan. Skaran av spelmän växte, och åhörare strömmade till. Typiska dragspelslåtar och Taubemelodier var det som gällde, men Klövsjö brudmarsch var det några som hängde med på. Det var fjärde året som jag deltog i Ystadsstämman, så jag har fått några spelkompisar som det är roligt att träffa och spela med. En nyckelharpspelare som jag kände igen från Smygestämman hade lite av min repertoar. När vi senare också träffades på Wirastämman fick jag veta att han bor i Upplands-Väsby.

Olle Moberg